

FIȘA DISCIPLINEI
Anul universitar 2025-2026
Anul de studiu 4, semestrul 1

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea din Craiova
1.2. Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3. Departamentul	de Teologie
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Ciclu de studii	Licență, seria 2022-2026
1.6. Programul de studii	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1. Denumire disciplină		<i>Spiritualitate ortodoxă: Ascetică și Mistică</i>				2.2. Cod	D15TOPL783	
2.3. Titularul activității de curs			Pr. lect. univ. dr. Sorin-Grigore Vulcănescu					
2.4. Titularul activității de seminar			Pr. lect. univ. dr. Sorin-Grigore Vulcănescu					
2.5. Anul de studiu	IV	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei		DS, DO

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					2
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate					2
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					2
• Tutoriat					
• Examinări					2
• Alte activități: activități de cercetare					

3.7 Total ore studiu individual	8
3.8 Total ore din planul de învățământ	42
3.9 Total ore pe semestru	50
3.10 Numărul de credite	2

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoștințe privind Spiritualitatea Ortodoxă
4.2. de competențe	Competențe de operare pe calculator (Word, Internet, Citavi); capacitate de analiză, de sinteză și de gândire critică

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală dotată cu videoproiector, sistem de sonorizare pentru audiții și laptop

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	1. Să conștientizeze necesitatea și importanța Spiritualității. 2. Să cunoască terminologia și etimologia specifică disciplinei. 3. Să aibă capacitatea să implementeze proiecte cu caracter științific. 4. Să demonstreze abilitatea cunoașterii și deschiderii către alte domenii.
Competențe transversale	1. Să aplice reguli de muncă organizată și eficientă, de activitate în echipă. 2. Să participe la proiecte și activități disciplinare și culturale. 3. Să utilizeze metodele și cunoștințele acumulate în proiecte științifice și lucrări de seminar, licență etc.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	1. Cunoașterea principalelor aspecte ale Spiritualității.
7.2 Obiectivele specifice	1. Să cunoască noțiunile fundamentale ale Spiritualității creștine. 2. Să interpreteze specificul Spiritualității într-un context extins din punct de vedere cultural. 3. Să înțeleagă diferențele, dar și asemănările cu alte discipline.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Lumea sau creația – operă a iubirii lui Dumnezeu	• Materiale didactice imprimate • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
2-3. Omul – rege și cunună a creației. Harul și darurile Sfântului Duh în viața creștină – Principiul vieții ca dar	• Materiale didactice imprimate • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	4 ore
4. Omul - <i>chip al Chipului</i>	• Materiale didactice imprimate • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
5. <i>După chipul și spre asemănarea cu Dumnezeu în Spiritualitatea Ortodoxă</i>	• Materiale didactice imprimate • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
6. Principiul sfințeniei vieții	• Materiale didactice imprimate • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
7. Virtutea în gândirea antică și în învățătura creștină	• Materiale didactice imprimate	2 ore

	• Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	
8. Rugăciunea - „convorbire cu Dumnezeu”;	• Materiale didactice imprimate • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
9. Împlinirea vieții duhovnicești	• Materiale didactice imprimate • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
10. Înfrânarea și pocăința. Paternitate și filiație duhovnicească;	• Materiale didactice imprimate • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
11. Iubirea - culme a virtuților creștine	• Materiale didactice imprimate • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
12. Teognosia ortodoxă. Cunoaștere și contemplație. Formele cunoașterii lui Dumnezeu.	• Materiale didactice imprimate • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
13. Apofatismul și treptele lui.	• Materiale didactice imprimate • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
14. Trăsăturile specifice ale vieții mistice creștine	• Materiale didactice imprimate • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore

	• Materiale didactice imprimare • Prelegere • Analiza de texte • Dezbateri	2 ore
--	---	-------

8.2. Bibliografie orientativă:

Biblia sau Sfânta Scriptură. Tipărită sub îndrumarea și cu purtarea de grijă a Prea Fericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, EIBMBOR, București, f.a.

Colecția „Părinți și scriitori bisericești”, EIBMBOR;

Colliander, Fritjof Tito, *Calea asceților*, trad. Laura Bădulescu, Ed. Scara, București, 2002;

Cosma, Pr. Prof. Dr. Sorin, *Ascetica*, Ed. Marineasa, Timișoara, 2003;

Clément, Olivier, *Întrebări asupra omului*, trad. Ierom. Iosif Pop și Pr. Ciprian Șpan, Alba-Iulia, 1997;

Evdokimov, Paul, *Vârstele vieții spirituale*, trad. Pr. Prof. Ion Buga, Ed. Christiana, București, 1993;

Idem, *Ortodoxia*, trad. Dr. Irineu Ioan Popa, Arhiepiscop vicar, Ed. IBMBOR, București, 1996;

Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care ne arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși. Vol. I-XII. Traducere de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Sibiu-București, 1946-1992 și reeditările.

Larchet, Jean-Claude, *Terapeutică bolilor spirituale*, trad. Marinela Bojin, Ed. Sophia, București, 2001;

Lossky, Vladimir, *Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. Pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia, București, 1993;

Idem, *Vederea lui Dumnezeu*, trad. Maria Cornelia Oros, Ed. Deisis, Sibiu, 1995;

Louth, Andrew, *Originile tradiției mistice creștine. De la Platon la Dionisie Areopagitul*, trad. Elisabeta Voichița Sita, Ed. Deisis, Sibiu, 2002;

Mladin, Nicolae Mitropolitul Ardealului, *Studii de Teologie Morală*, Sibiu, 1969;

Idem, „Hristos – Viața noastră” sau *Asceza și Mistica Paulină*, Ed. Deisis, Sibiu, 1996;

Nellas, Panayotis, *Omul – animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă*, ediția a III-a, trad. Diac. Ioan Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2002;

Popa, Î.P.S. Prof. Univ. Dr. Irineu, Mitropolitul Olteniei, *Experiențe mistice la Părinții Orientali*, vol. 2, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2012;

Idem, *Omul ființă spre îndumnezeire*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2000;

Răducă, Pr. Dr. Vasile, *Antropologia Sfântului Grigorie de Nyssa. Căderea în păcat și restaurarea omului*, Ed. IBMBOR, București, 1996;

Savin, Ioan Gh., *Mistica și Ascetica Ortodoxă*, Sibiu, 1996;

Scriba, André, *Antropologia apofatică*, Ed. Humanitas, București, 2005;

Șpidlik, Tomaș, *Spiritualitatea Răsăritului creștin*. I. Manual sistematic, Deisis, Sibiu, 1997.

Idem, *Spiritualitatea Răsăritului creștin*. II. Rugăciunea, Deisis, Sibiu, 1998.

Idem, *Spiritualitatea Răsăritului creștin*. III. Monahismul, Deisis, Sibiu, 2000.

Idem, *Spiritualitatea Răsăritului creștin*. IV. Omul și destinul său în filosofia religioasă rusă, Deisis, Sibiu, 2002.

Idem, *Izvoarele luminii. Tratat de spiritualitate*, ed. a II-a, Ars Longa, Iași, 2001;

Stăniloae, Pr. Prof. Dr. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 2, ediția a doua, Ed. IBMBOR, București, 1997;

Idem, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 3, ediția a doua, Ed. IBMBOR, București, 1997;

Idem, *Spiritualitate și comuniune în Liturgia ortodoxă*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 1986;

Idem, *Spiritualitatea Ortodoxă. Ascetica și Mistica*, Ed. IBMBOR, București, 1992;

Idem, *Rugăciunea lui Iisus și experiența Duhului Sfânt*, ediția a II-a, trad. Maria-Cornelia Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2003;

Zizioulas, Ioannis Mitropolit de Pergam, *Creația ca Euharistie*, trad. Caliope Papacioc, Ed. Bizantină, București, 1999.

8.3. Seminar	Metode de predare	Observații
1. Elemente de antropologie	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
2-3. Harul și darurile Sfântului Duh în viața creștină	Expozitivă, discuție colectivă	4 ore
4. Libertatea omului	Expozitivă, discuție	2 ore

	colectivă	
5. Forme de secularizare	Expozitivă, discuție colectivă	2 ore
6-7. Provocări contemporane pentru viața duhovnicească	Expozitivă, discuție colectivă	4 ore
8.4. Bibliografie orientativă: Coffey, John, <i>Secularizarea: Este ea inevitabilă?</i> , traducere de Emanuela L. Goldiș, Timișoara: Excelsior Art, 2013; Deseille, Arhim. Placide, <i>Ce este Ortodoxia? Cateheze pentru adulți</i> , trad. Liviu Marcel Ungureanu, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2004; Golitzin, Ierom. Alexander, <i>Mistagogia – experiența lui Dumnezeu în Ortodoxie</i> , trad. Diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 1998; Koshy, Thalathayil Sam, <i>Secularismul, secularizarea și epoca seculară – răspunsuri din teologia ecumenică indiană</i> , Revista Teologie și Viață; Mantzaridis, Georgios I., <i>Globalizare și Universalitate. Himeră și adevăr</i> , trad. Pr. Prof. Dr. Vasile Răducă, Ed. Bizantină, București, 2002; Idem, <i>Morala creștină</i> , vol. II, trad. Diac. Drd. Cornel Constantin Coman, Ed. Bizantină, București, 2006; Plămădeală, Dr. Antonie, Mitropolitul Ardealului, <i>Tradiție și libertate în Spiritualitatea Ortodoxă</i> , Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2004; Ratzinger, Joseph, <i>Europa în criza culturilor</i> , Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008, p. 69; Vlachos, Mitropolitul Hierotheos, <i>Secularismul, un cal troian în Biserică</i> , Editura Egumenita, Galați, 2004, p. 73		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Temele prezentate în cadrul cursului au fost stabilite, abordate și aplicate în baza programei analitice. De asemenea, s-a avut în vedere și o bibliografie extinsă asupra unor teme care să răspundă așteptărilor și preocupărilor specifice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Modul de analiză, sinteză și integrare a informației teoretice	Examen	70%
10.5 Seminar/laborator	Modul de analiză, sinteză și transfer a cunoștințelor teoretice în lucrările de seminar	Lucrare de seminar și implicarea în activitățile de seminar	30%
10.6 Standard minim de performanță:			
Pentru nota 5 (cinci): Cunoașterea teoretică a jumătate din materialul predat și analizat la cursuri și seminarii			

Data completării 25.09.2025	Semnătura titularului de curs Pr. lect. univ. dr. Sorin-Grigore Vulcănescu	Semnătura titularului de seminar Pr. lect. univ. dr. Sorin-Grigore Vulcănescu
Data avizării în departament 01.10.2025		Semnătura director de departament Pr. Lect. Univ. Dr. Mihai Ciurea

--	--